

स्थापना : १९८३

क्रीडा रसिक एज्युकेशन सोसायटी इन्स्टिट्यूट ऑफ मैनेजमेंट अँन्ड रिसर्च, जळगाव

ॲड. सिताराम (बबनभाऊ) आनंदरामजी बाहेती कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जळगाव

खांजामियां रोड, जिल्हा पेठ, जळगाव - ४२५००१. फोन : ०२५७-२२२६१४७

E-mail : sab_jal@yahoo.com. | Web : www.sabaheticollege.org

(संलग्न - कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव)

वरिष्ठ महाविद्यालय SENIOR COLLEGE

(कॉलेज कोड नं.: १००००६)

* माहिती पत्रक *

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१

प्राचार्य डॉ. अनिल लोहार
(M.Com., Ph.D.)

क्रीडा रसिक एज्युकेशन सोसायटी

इन्स्टिट्यूट ऑफ मैनेजमेंट अँण्ड रिसर्च, जळगाव

- * स्थापना : १ ऑगस्ट १९६५
- * नोंदणी : विश्वस्त संस्था कायदानुसार
नोंदणी क्र.: MAH/750/Jalgaon P.T. No. F.-720
- * अन्य संस्था / उपक्रम : १) अँड. सिताराम (बबनभाऊ) आनंदरामजी बाहेती कला, वाणिज्य व विज्ञान विद्यालय, जळगाव
२) अँड. सिताराम (बबनभाऊ) आनंदरामजी बाहेती कला, वाणिज्य व विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालय, जळगाव
३) श्रीमती जानकीबाई आनंदरामजी बाहेती माध्यमिक विद्यालय, जळगाव
४) क्रीडा रसिक स्पोर्ट्स् क्लब, जळगाव
५) अँड. बबनभाऊ बाहेती जिम्नेशिअम, जळगाव
६) अँड. बबनभाऊ बाहेती प्ले सेंटर, जळगाव
७) प्राथमिक विद्यामंदिर, जळगाव
८) अँड. बबनभाऊ बाहेती अध्यापक विद्यालय, जळगाव

**अँड. सिताराम (बबनभाऊ) आनंदरामजी बाहेती
कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जळगाव**

* महाविद्यालय विकास समिती *

१.	श्रीमती उज्वला सिताराम बाहेती	चेअरमन, व्यवस्थापन मंडळ
२.	श्री. रोहन सिताराम बाहेती	सचिव, व्यवस्थापन मंडळ
३.	श्री. सुरेश शंकर पांडे	नामनिर्देशित शिक्षणतज्ज्ञ
४.	डॉ. शिरीष बुधा पाटील	नामनिर्देशित संशोधन क्षेत्रातील तज्ज्ञ प्राध्यापक
५.	श्री. रोहन रामेश्वर मंत्री	नामनिर्देशित उद्योजक
६.	श्री. मनिष रमेश बाहेती	नामनिर्देशित समाजसेवक
७.	श्री. सुरेश तुकाराम पाटील	समन्वयक, अंतर्गत गुणवत्ता हामी समिती
८.	प्रा. सतिश माधवलाल कोगटा	प्राध्यापक प्रतिनिधी
९.	श्री. उत्तम केशव फासे	प्राध्यापक प्रतिनिधी
१०.	सौ. निलिमा खुशाल ठमके	प्राध्यापक प्रतिनिधी (महिला)
११.	श्री. संजीव दगडू बागुल	शिक्षकेतर कर्मचारी प्रतिनिधी
१२.	चि. चेतन राजेंद्र नाईक	विद्यार्थी प्रतिनिधी
१३.	कु. डिपल रविंद्र बोरनारे	विद्यार्थी परिषद सचिव
१४.	प्राचार्य डॉ. अनिल गणपत लोहार	सदस्य सचिव

Our Mission : To empower the students to achieve allround development through Academic excellence, Physical fitness, Mental and Spiritual health and Social consciousness.

● **Our Motto :** *"Quality For Excellence."*

● **Our Aims & objectives :**

- a) To impart to the Younger generation of our country Pre-Primary, Primary, Secondary, Higher Secondary and Higher Level Education embodying literacy scientific, commercial, industrial, legal, social and technical training and facilitate management studies and research.
- b) To facilitate training of teachers in any of the level of education.
- c) To promote activities of various games and sports events to impart skills to conduct coaching camps, to organise tournaments from local to national level.
- d) To encourage and facilitate the study of educational and sports problems and carry on educational and sports propoganda.
- e) To encourage emotional integration, national unity and cultural homogeticity.
- f) To take such action as are incidental to or conducive to the attainment of all or any of objects of the society. If any of the purpose mentioned above fails to qualify as charitable purpose by any statutory provisison, it shall be deemed that such non-qualifying purpose has been deleted from the date on which such purpose cases to qualify as 'charitable purpose'.

OFFICE TIME

Daily at 10.30 a.m. to 5.30 p.m.

&

On Saturday at 10.30 a.m. to 2.00 p.m.

क्रीडा रसिक एज्युकेशन सोसायटी संचलित अँड. सिताराम (बबनभाऊ) आनंदरामजी बाहेती महाविद्यालयाची स्थापना १९८३ मध्ये करण्यात आली. विद्यार्थ्यांचा शैक्षणिक, मानसिक, शारीरिक तथा बौद्धीक विकास करून त्यांच्यात सामाजिक जाणीवा निर्माण करणे व त्यांच्या सर्वांगीण प्रगतीसाठी प्रयत्न करून सक्षम विद्यार्थी घडवणे व त्यांच्या महाविद्यालयात शैक्षणिक व शिक्षणाला पुरक अभ्यासक्रम व उपक्रम राबविले जातात. महाविद्यालयात कनिष्ठ व वरिष्ठ महाविद्यालय असे दोन भाग आहेत. वरिष्ठ महाविद्यालयात कला शाखेत मराठी, हिंदी, इंग्रजी, संरक्षणशास्त्र व समाजशास्त्र हे पाच विषय विशेष स्तरावर शिकवले जातात. वाणिज्य शाखेत विद्यार्थ्यांना आपल्या आवडीप्रमाणे वैकल्पिक विषय घेता यावेत म्हणून पुरेसे विषय उपलब्ध आहेत. तसेच व्यावसायिक अभ्यासक्रम बी.बी.ए. आणि बी.सी.ए. सुद्धा सुरु करण्यात आलेले आहेत.

● वैशिष्ट्ये :

१. महाविद्यालयाची सुसज्ज व सर्व सोरीनी युक्त भव्य इमारत.
२. समृद्ध ग्रंथालय : सर्व विषयांची विविध लेखकांचे संदर्भ ग्रंथ व नियतकालीके.
३. वातानुकूलित अभ्यासिका (Reading Room 24 X 7)
४. इंटरनेटसह सुसज्ज संगणक प्रयोगशाळा.
५. पुस्तकी व व्यावहारीक ज्ञानाची ओळख विद्यार्थ्यांना करून देण्यासाठी उद्योग-व्यवसायांना भेट, शैक्षणिक सहलीचे आयोजन.
६. एन. एस. एन.सी.सी. ची सोय.
७. महाविद्यालयात देशी व विदेशी खेळांचे पुरेसे साहित्य उपलब्ध.
८. क्रीडा साहित्याने सुसज्ज जिम्मेशियम.
९. महाविद्यालयातील उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ संघातून प्रतिनिधीत्व करणाऱ्या खेळाडूंना शिष्यवृत्ती.
१०. विद्यार्थ्यांमधील सुम गुणांच्या विकासासाठी विविध मंडळे व शैक्षणिक समित्या.
११. गुणवंत विद्यार्थी शिष्यवृत्ती योजना.
१२. खेळाडू दत्तक योजना.
१३. इतर शाखेतील विद्यार्थ्यांना वाणिज्य शाखेत प्रवेश देण्याची सोय व त्यांना वाणिज्य शाखेचा पायाभूत अभ्यासक्रम शिकविण्याची सोय.
१४. उच्चशिक्षण घेणाऱ्या तसेच स्पर्धा परीक्षा व सी.ए. ची परीक्षा देणाऱ्या बाहेरील विद्यार्थ्यांना वातानुकूलीत अभ्यासिकेची सोय.
१५. नापास विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शनाची विशेष सोय.
१६. स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र.
१७. विद्यार्थ्यांसाठी वॉटर कुलरची स्वतंत्र व्यवस्था.
१८. मेन्टार सिस्टीम.

● विद्यार्थ्यांसाठी महाविद्यालयात असलेल्या सुविधा :

- ☞ महाविद्यालयीन इमारत : महाविद्यालयातील प्रशासकीय कामकाजासाठी व पदाधिकाऱ्यांच्या कार्यालयासाठी स्वतंत्र इमारत आहे. दैनंदिन शैक्षणिक कामकाजासाठी भव्य तीन मजली इमारत असून सर्व वर्गांमध्ये पंखे व विद्युत दिव्यांची सोय आहे. विद्यार्थ्यांनीसाठी स्वतंत्र 'लेडिंग रूम' आहे. तसेच समृद्ध ग्रंथालय व अभ्यासिकेची सुविधा आहे. तसेच अखंड विद्युत पुरवठ्यासाठी जनरेटरची सुविधा आहे.
- ☞ संगणक प्रयोगशाळा व लॅन्वेज लॉबरोटरी : महाविद्यालयात सुसज्ज अशी संगणक प्रयोगशाळा असून आधुनिक व अद्यावत सॉफ्टवेअर सह संगणक उपलब्ध आहेत.

- ☞ **ग्रंथालय :** महाविद्यालयाचे सुसज्ज असे ग्रंथालय आहे. महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयात सर्व विषयातील आवश्यक उत्कृष्ट ग्रंथ आहेत. विद्यापीठाच्या अभ्यास मंडळाने शिफारस केलेले ग्रंथ, क्रमिक पाठ्यपुस्तके आणि संदर्भ ग्रंथ यांचा समावेश ग्रंथालयात करण्यात आला आहे. त्याशिवाय अवांतर वाचनाची मासिके, साप्ताहिके आणि दैनिके घेण्यात येतात. ग्रंथालय २४ तास उघडे असते. विद्यार्थ्यांना अभ्यासासाठी अभ्यासिकेची सोय असून तिचा पूर्ण वेळ उपयोग विद्यार्थ्यांनी करावा. महाविद्यालयाच्या माजी विद्यार्थ्यांना तसेच स्पर्धा परीक्षा व सी.ए. करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना अनामत रक्कम भरून ग्रंथालयाचा उपयोग घेता येतो. ग्रंथालयात e-books ची सुविधा उपलब्ध असून सुमारे एक लाख पुस्तके व पाच हजार जर्नल्स त्यात उपलब्ध आहेत.
- ☞ **जिमखाना :** महाविद्यालयाच्या जिमखाना विभागातर्फे सर्व देशी व विदेशी खेळांची सोय करण्यात आली आहे. सर्व खेळांसाठी पुरेसे साहित्य उपलब्ध असून सरावासाठी खेळांची मैदाने तयार आहेत. विद्यार्थ्यांना विविध स्पर्धामध्ये सहभागी होण्यासाठी नेहमी प्रोत्साहित करण्यात येत. आमचे विद्यार्थी आंतरमहाविद्यालयीन, आंतरविभागीय व आंतरविद्यापीठीय स्पर्धामध्ये नेहमी सहभागी होतात व यश संपादन करतात. तसेच यु.जी.सी.च्या आर्थिक सहभागातून सर्व आधुनिक उपकरणांसह जिमनॅशिअमची सोय करण्यात आलेली आहे.
- ☞ **राष्ट्रीय सेवा योजना (N.S.S.) :** केंद्रीय शिक्षण व युवक कल्याण विभागाची राष्ट्रीय सेवा योजना महाविद्यालयात १९८६ पासून सुरु करण्यात आलेली आहे. विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्रीय सेवा वृत्ती जोपासणे हे या योजनेचे ध्येय आहे. या योजनेत १५० विद्यार्थ्यांना प्रवेश मिळेल. प्रवेशासाठी संबंधित विभागाकडे ठरवून दिलेल्या नमुन्यात अर्ज करावा.
- ☞ **राष्ट्रीय छात्र सेना (N.C.C.) :** समहाविद्यालयात मान्यता प्राप्त राष्ट्रीय छात्र सेना युनिट N.C.C. कार्यरत आहे. १८ महाराष्ट्र बटालियनचे ५० कॅडेटचे युनिट सुरु आहे.
- ☞ **युवती सभा :** विद्यार्थीनंच्या सर्वांगीण विकासासाठी महाविद्यालयात युवती सभेची स्थापना केलेली आहे. विद्यार्थीनंचा व्यक्तीमत्व विकास, आरोग्य विषयक समस्या, मानवी हक्क इ. बाबत मार्गदर्शन करण्यासाठी युवतीसभा व्याख्याने, कार्यशाळा आयोजित करते.
- ☞ **विद्यार्थी कल्याण विभाग :** विद्यार्थी विकासाच्या विवीध योजना राबविण्यासाठी व विद्यार्थी हित जपण्यासाठी महाविद्यालयात स्वतंत्र विद्यार्थी कल्याण विभाग कार्यरत आहे. वरिष्ठ प्राध्यापक या विभागाचे समन्वयक म्हणून काम बघतात.
- ☞ **महिला तक्रार निवारण यंत्रणा :** महाविद्यालयातील विद्यार्थीनी व महिला कर्मचाऱ्यांच्या लॅंगिंग छळ होणार नाही व त्यांचे संरक्षण होईल म्हणून महाविद्यालयात महिला तक्रार निवारण समिती कार्यरत आहे.
- ☞ **विद्यार्थी तक्रार निवारण :** विद्यार्थ्यांच्या तक्रारी निवारण्यासाठी व महाविद्यालयात सहकार्य आणि प्रेमाचे वातावरण जोपासण्यासाठी विद्यार्थी तक्रार निवारण यंत्रणा कार्यरत आहे. तसेच महाविद्यालयाच्या कार्यालयात विद्यार्थ्यांसाठी सूचना पेटी उपलब्ध आहे.
- ☞ **विद्यार्थी परिषद व इतर अभ्यास मंडळे :** शैक्षणिक अभ्यासक्रमाव्यतिरीकृत विद्यार्थ्यांच्या अंगी असलेल्या विविध कलागुणांचा विकास होऊन त्यांच्या व्यक्तिमत्वाचा विकास होण्याच्या दृष्टीने कला मंडळ, वाणिज्य मंडळ अशी विविध मंडळे कार्यरत असतात. विद्यापीठाच्या नियमानुसार दरवर्षी विद्यार्थी परिषद स्थापन करण्यात येते. या परीषदेतर्फे व वरील मंडळातर्फे विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासासाठी वादविवाद स्पर्धा, वकृत्व स्पर्धा, विद्वान वक्त्यांची व्याख्याने, स्नेहसंमेलन, विविध क्रिडा स्पर्धा वर्गे राबविले जातात.
- ☞ **वार्षिक नियतकालिक :** महाविद्यालयाचे नियतकालिक “उज्ज्वल” दरवर्षी प्रसिद्ध करण्यात येते. या नियतकालिकात विद्यार्थ्यांचे स्वलिखीत लेख, विविध समित्यांचे व विभागांचे अहवाल व महाविद्यालयीन इतर कार्यक्रम यांना प्रसिद्धी देण्यात येते. विद्यापीठाच्या नियतकालिक स्पर्धेसाठी हा अंक पाठविण्यात येतो. विद्यापीठाकडून विद्यार्थ्यांच्या उत्कृष्ट साहित्याला पुरस्कार दिला जातो. आतापर्यंत विद्यापीठाकडून उज्ज्वल नियतकालिकेस तीन पुरस्कार मिळालेले आहेत.
- ☞ **वैद्यकीय तपासणी :** महाविद्यालयात नविन प्रवेश घेणाऱ्या सर्व विद्यार्थीची वैद्यकीय तपासणी करण्यात येते. तसेच विद्यार्थ्यांसाठी प्राथमिक वैद्यकीय सेवा सुरु करण्यात आली आहे. त्यासाठी शहरातील अनुभवी व तज्ज्ञ डॉक्टरांची नियुक्ती करण्यात आली असून आवश्यकतेनुसार डॉक्टर्स उपलब्ध असतात.

- ☞ **कॅन्टीन :** महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी परिसरातच कॅन्टीनची सुविधा उपलब्ध करण्यात आली आहे.
- ☞ **स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र :** महाविद्यालयात स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र चालवले जाते. विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या माध्यमातून एम.पी.एस.सी., यु.पी.एस.सी., बी.एड. इ. परीक्षांच्या मार्गदर्शनासाठी तज्ज प्राध्याकांची व्याख्याने आयोजित केली जातात तसेच सेमीनार व वेबीनार घेतल्या जातात.
- ☞ **रेमेडिअल कोर्चिंग :** विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या मदतीने मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी रेमेडिअल कोर्चिंगची सुविधा.
- ☞ **Virtual Coaching for C.A. Students :- Foundation / Intermediate / Final** परीक्षा देणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी देशभरातील विविध तज्ज प्राध्यापकांचे ऑनलाईन मार्गदर्शन (कोर्चिंग) उपलब्ध.

● **परीक्षा पद्धती (विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन) :**

- विद्यार्थ्यांची वर्षभराच्या अभ्यासातील प्रगतीचे मूल्यमापन करण्यासाठी महाविद्यालयात खालीलप्रमाणे परीक्षा घेतल्या जातात :
१. प्रत्येक विषयाच्या प्रत्येक सत्रात चाचणी परीक्षा.
  २. प्रत्येक सत्राच्या शेवटी विद्यापीठाच्या नियमाप्रमाणे स्वाध्याय परीक्षा. (घटक चाचणी)
  ३. नियमितपणे सेमिनार व ग्रुप डिस्कशन्स.

- वरील सर्व परीक्षांना उपस्थिती आवश्यक असते. या परीक्षांमधील विद्यार्थ्यांची प्रगती पाहून संबंधित प्राध्यापक आपला अभिप्राय प्राचार्यांना कळवितात आणि त्यानंतर विद्यार्थ्यांना विद्यापीठ परीक्षेस बसता येते.
४. प्रत्येक विषयात पास होण्यासाठी कमीतकमी (Minimum) ३५ गुण मिळविणे आवश्यक आहे. परंतु प्रत्येक वर्षाची सर्व विषयांच्या गुणांची सरासरी (Aggregate) ४०% होणे आवश्यक आहे.
  ५. सर्व वर्गांच्या परीक्षा विद्यापीठाद्वारे सत्र पद्धतीने (सेमिस्टर सिस्टीम) घेतल्या जातील.
  ६. प्रथम सत्र परीक्षा ६० गुण व अंतर्गत ४० गुण तसेच द्वितीय सत्र परीक्षा ६० गुण व अंतर्गत ४० गुण या प्रमाणे विद्यापीठाद्वारे परीक्षा घेतली जाईल.
  ७. सत्र पद्धतीत विद्यार्थ्यांने अंतर्गत परीक्षा देणे अनिवार्य आहे. अन्यथा विद्यार्थ्यांचे सत्र नामंजूर केले जाईल.
  ८. **CBCS Pattern** नुसार परीक्षा होतील.

● **शिक्षणाचे माध्यम :**

महाविद्यालयात कला व वाणिज्य या शाखांमधून इंग्रजी खेरीज इतर विषय मराठी व इंग्रजी माध्यमातून शिकविले जातात. कला व वाणिज्य शाखांमधील इंग्रजी माध्यमाच्या विद्यार्थ्यांसाठी शिकविण्याची स्वतंत्र व्यवस्था आहे व त्यांना पुस्तके व नोट्स पुरविल्या जातात.

● **विद्यार्थ्यांच्या वर्तनासंबंधी नियम व सूचना :**

१. महाविद्यालयात प्रवेश मिळाल्यावर प्रत्येक विद्यार्थ्यांने ७ दिवसाचे आत ओळखपत्र (Identity Card) काढले पाहिजे. त्यावर आपला फोटो चिटकवून प्राचार्यांची सही घेतली पाहिजे. महाविद्यालयाच्या आवारात वावरतांना आपले ओळखपत्र नेहमी जवळ बाळगावे. ओळखपत्र असल्याशिवाय ग्रंथालयाचा उपयोग करता येणार नाही. तसेच वर्गात तासिकांना बसता येणार नाही. प्रवेश अर्जावर स्वतःचा फोटो लावणे आवश्यक आहे. प्रवेश अर्जावरील फोटो व ओळखपत्रावरील फोटो सारखेच असावेत.
२. महाविद्यालयाच्या सूचना फलकावर वेळोवेळी लागणाऱ्या सर्व सूचना विद्यार्थ्यांनी वाचल्या पाहिजेत. त्यासाठी रोज सूचना फलक पाहण्याची सवय ठेवावी. संबंधित सूचना (Notice) पाहिली नव्हती अशी सबब केव्हाही चालणार नाही.
३. वर्गात आपल्या वागण्याने इतरांना त्रास होणार नाही याची खबरदारी विद्यार्थ्यांनी घ्यावी.
४. आपल्या स्वतःच्या तासिकेखेरीज अन्य वर्गांच्या अथवा अन्य विषयांच्या तासिकांना संबंधित प्राध्यापकांच्या परवानगीशिवाय बसू नये.

५. स्वाध्याय (Tutorial), जर्नल्स, वेळेवरच पुर्ण करून तपासून घ्यावेत तसेच घटक चाचणी, सराव परीक्षा देणे बंधनकारक राहील.
६. विद्यार्थ्यांच्या पोशाख शिष्टमान्य व निटनेटका असावा.
७. महाविद्यालयात व महाविद्यालयाच्या बाहेरही विद्यार्थ्यांचे वर्तन सभ्यतेचे असावे.
८. बाहेरगावाहून महाविद्यालयात येणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी आपल्या दैनंदिन प्रवासात महाविद्यालयाचे ओळखपत्र (Identity Card) जवळ बाळगणे आवश्यक आहे. बसमधून प्रवास करतांना एस.टी. विभागाचे नियम बंधनकारक राहतील. तसेच बसमध्ये आपले वर्तन सभ्यतेचे व शिष्टसंमत ठेवले पाहिजे.
९. एखाद्या तासीकेस सुटी असल्यास त्यांनी आवारात न फिरता ग्रंथालयातील अभ्यासिकेचा उपयोग करावा.
१०. व्हरांड्यात अथवा आवारात कामानिमित फिरतांना इतर वर्गांना त्रास होणार नाही याची काळजी घ्यावी.
११. विद्यार्थ्यांनी शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांशी बोलतांना अदबीने व सभ्यतेने बोलावे.
१२. विद्यार्थ्यांने सर्व विषयांच्या तासिकांना हजर असणे बंधनकारक आहे. वर्षाच्या शेवटी एकूण ७५% हजेरी विद्यापीठ नियमानुसार आवश्यक आहे. ७५% हजेरी नसल्यास सत्र मान्य होणार नाही व त्यामुळे विद्यापीठ परीक्षेस बसता येणार नाही.
१३. कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव चे पत्र क्र. उमवि./९५/७-अ/५६३० दि. २१/८/९५ नुसार महाविद्यालयाच्या आवारांत विद्यार्थ्यांने विडी, सिगारेट, तंबाखू, मादक व गुंगी आणणारे द्रव्ये इ. सेवन करता येणार नाही. एवढेचे नव्हे तर खिंशातही बाळगल्याचे आढळल्यास संबंधित विद्यार्थ्यावर मुंबई पोलीस आधिनियम १९५१ चे कलम ११६ व ११७ नुसार कारवाई करण्यात येईल.
१४. रॅगिंग करणे हा कायद्यानुसार गुन्हा आहे. रॅगिंग होत असल्याचे आढळल्यास अशा वर्तणुकीची दखल घेतली जाईल व संबंधित विद्यार्थ्यावर कठोर कारवाई करण्यात येईल.
१५. विद्यार्थ्यांचे महाविद्यालय व महाविद्यालयाबाहेरील वर्तन हे महाविद्यालयाच्या नावलौकिकास साजेसे असावे. कोठलेही अशिल वर्तन हे कारवाईस पात्र राहील.
१६. महाविद्यालयाच्या आवारात, वर्गात व परीक्षा कक्षात भ्रमणध्वनी (मोबाईल) वापरण्यास सक्त मनाई आहे. तसेच मोबाईल विद्यार्थ्यांजवळ आढळल्यास जस करण्यात येईल.
नियमांचे उल्लंघन व शिस्तीचे पालन न करणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या बाबतीत पुढीलप्रमाणे कारवाई केली जाईल व शिस्तसमितीने आणि प्राचार्यांनी घेतलेला निर्णय अंतिम व सर्वावर बंधनकारक राहील.
  १. प्रवेश रद्द करणे.
  २. टर्म रद्द करणे.
  ३. परीक्षेतून / महाविद्यालयातून काढून टाकणे.
  ४. परीक्षेचा निकाल राखून ठेवणे.
  ५. दंड आकारणे.
  ६. डिपॉझीट जस करणे.
१७. तातडीचा संपर्क करण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी प्रवेश अर्जावर दुर्धवनी क्रमांक व भ्रमणध्वनी क्रमांक देणे आवश्यक आहे.
१८. विद्यार्थ्यांना राजकीय, हिंसक व समाजविधातक संघटनांच्या कामकाजात सहभागी होता येणार नाही.
१९. महाविद्यालयात व्यवस्थापनाने वेळोवेळी केलेले शिस्तविषयक नियम सर्व विद्यार्थ्यावर बंधनकारक असतील.
२०. विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेण्यासाठी ऑनलाईन अर्ज भरून त्याची हार्डकॉपी कार्यालयात जमा केल्याशिवाय शिष्यवृत्तीचा लाभ मिळाणार नाही. शिष्यवृत्तीस पात्र असूनही अर्ज केला नसल्यास महाविद्यालयाची संपूर्ण फी भरावी लागेल.

● शिष्यवृत्ती व आर्थिक दृष्ट्या मागास प्रवर्ग :

आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्याना पालकांचे उत्पन्न रु. ८,००,०००/- च्या आत असेल तर या योजनेचा लाभ घेता येतो.

* प्राथमिक शिक्षकांच्या मुला / मुर्लींसाठी फी सवलत -

प्राथमिक शिक्षकांच्या मुला / मुर्लींसाठी फी सवलत दिली जाते. यासाठी विद्यार्थ्यांनी ठराविक नमुन्यातील अर्ज भरून द्यावयाचा असतो. अर्जासोबत मागील वर्षाच्या परिक्षेत पास झाल्याबद्दल गुणपत्रकाच्या दोन सत्यप्रती जोडाव्यात.

* नोकरी विषयक दाखला :

- १ विद्यार्थ्यांचे पालक (शिक्षक / शिक्षिका) हे जि. प. कक्षेत काम करत असतील तसा त्यांनी संबंधित गटविकास अधिकारी यांनी अधिकार बहाल केलेले असल्यास शिक्षण विस्तार अधिकारी यांच्या सहीचा नोकरी विषयक दाखला जोडावयाचा असतो.
- २ नगरपरिषद कक्षेत काम करणारे शिक्षक यांनी नगरपरिषद शिक्षणाधिकारी यांचेकडून मिळालेले नोकरीचा दाखला जोडावयाचा असतो.
- ३ सरकारमान्य खाजगी प्राथमिक शाळेत काम करणाऱ्या शिक्षकांना त्या मंडळाचे व्यवसाय प्रमुख यांचे सहीचा नोकरी विषयक दाखला जोडावयाचा असतो.
- ४ प्राथमिक शाळेत जे शिक्षक एस.एस.सी., डी.एड. किंवा तत्सम पदवी घेतलेले असतील त्यांना व जे १ ते ५ वर्गांना शिकवत असतील त्यांच्या पाल्यांना सुध्दा पी.टी.सी. सवलत मिळेल.

* स्वातंत्र्य सौनिकांच्या मुला-मुर्लींना शेंकुणिक सवलत : स्वातंत्र्य युद्धात ज्यांना कमीत कमी सहा महिन्यांची तुरुंगवासाची शिक्षा झालेली आहे अशा पालकांच्या विद्यार्थ्याला स्कॉलरशिप दिली जाते. यासाठी अर्जासोबत प्रमाणपत्र व पालकांचा उत्पन्नाचा दाखला जोडावा लागतो. प्रत्येक पात्र विद्यार्थ्यांनी छापील नमुन्यातील अर्ज केला पाहिजे.

* मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांस भारत सरकारची शिष्यवृत्ती : (S.C. / S.T. / V.J.N.T. / S.B.C. / O.B.C.)

मागासवर्गीय विद्यार्थ्याना महाविद्यालयीन शिक्षण घेण्यासाठी जास्तीत जास्त सोयी भारत सरकार शिष्यवृत्ती योजनेखाली उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत. उपरोक्त शिष्यवृत्तीसाठी खालील पात्रता असावी लागते.

१. विद्यार्थ्यांची जात शासनाने मान्य केलेल्या मागासवर्गीय अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त आणि भटक्या जमाती, यात समाविष्ट असावी. पूर्वाश्रमीच्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांनी किंवा त्यांच्या पालकांनी बौद्ध धर्म स्थिकाराला असेल त्यांना तसेच इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीस पात्र समजण्यात येईल.
  २. अनुसूचित जाती, जमाती व विमुक्त भटक्या जातीच्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे उत्पन्न रु. २,००,०००/- पेक्षा कमी असावे.
  ३. शासनाने किंवा विद्यापीठाने ठरवून दिलेल्या परीक्षा वेळोवेळी पास व्हावयास हव्यात. परीक्षा अनुत्तीर्ण झाल्यास शिष्यवृत्ती मिळणार नाही. अर्ज उशिरा आल्यास त्याला महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.
  ४. एकाच कुटूंबातील दोन पेक्षा अधिक मुलांना शिष्यवृत्ती मिळणार नाही. दोन भावास ही शिष्यवृत्ती या पूर्वी जर दिली असेल तर तिसऱ्या किंवा त्यापुढील भावंडास ही शिष्यवृत्ती मिळणार नाही. त्याला बी.सी. फ्रिशीपचा अर्ज करता येईल.
- * उपरोक्त पात्रतेस अनुसरून पात्र विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतांना अर्ज महाविद्यालयात सादर करावेत. त्यानंतर शासन निर्देशानुसार शिष्यवृत्तीचे Online अर्ज भरण्याची सर्वस्वी जबाबदारी विद्यार्थ्यांची राहील.
- * सदर अर्ज नामंजुर झाल्यास संबंधीत विद्यार्थ्याला संपुर्ण पेईंगची फी भरावी लागेल.

● शिष्यवृत्ती योजना :

विद्यार्थ्यांस खालीलपैकी कोणत्याही एका शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेता येईल.

- * राजर्षी छत्रपती शाहु महाराज शिष्यवृत्ती योजना : ज्या विद्यार्थ्यांच्या पालकाचे उत्पन्न रु.८,००,०००/- (ओपन कॅटेगरीसाठी) पेक्षा कमी असेल असा विद्यार्थ्यांस सदर योजनेचे लाभ मिळतील. त्यासाठी Online अर्ज भरणे अवश्यक आहे. अथवा शिष्यवृत्ती ध्यावयची नसल्यास तसे हमीपत्र लिहून द्यावे.
- * राज्य शासनाची खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती योजना : इ. १२ वी च्या परीक्षेत किमान ६०% गुण असलेल्या पदवी अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी.
- * गणित व भौतिकशास्त्र विषयातील प्रज्ञावान विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती योजना : इ. १२ वी च्या परीक्षेत किमान ६०% गुण असलेल्या विज्ञान शाखेच्या पदवी अभ्यासक्रमासाठी गणित किंवा भौतिकशास्त्र विषय घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी.
- * शासकीय विद्यानिकेतन शिष्यवृत्ती योजना : शासकीय विद्यानिकेतन मधून इयत्ता १० वी उत्तीर्ण झालेल्या व किमान ६०% गुण असलेल्या कनिष्ठ महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी.
- * एकलव्य आर्थिक सहाय्य योजना : गरीब व होतकरु विद्यार्थ्यांना पदव्युत्तर शिक्षणासाठी.
- * गुणवान विद्यार्थ्यांना आर्थिक सहाय्य योजना : राज्य शासनाच्या माध्यमिक व उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षेत वरचा क्रमांक मिळविणाऱ्या गुणवान विद्यार्थ्यांसाठी.
- * राज्य शासनाची दक्षिणा अधिष्ठात्रवृत्ती : गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांना पदव्युत्तर शिक्षण घेण्यासाठी.
- * शासकीय अधिसंशोधन अधिष्ठात्रवृत्ती : राज्यातील विद्यापीठ व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना पीएच.डी. शिक्षणासाठी.
- * जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठ शिष्यवृत्ती : जवाहरलाल नेहरू विद्यापीठ, नवी दिल्ली यांच्याकडून विहित नियमानुसार निवड केलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी.
- * राज्य शासनाची अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती भाग-२ : इयत्ता १२ वी नंतर पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेणाऱ्या अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी.
- * माजी सैनिकांच्या पाल्यांना आर्थिक सहाय्य : भूदल, नौदल व बायूदल दर्जाच्या किंवा त्यापेक्षा कमी हुद्याच्या माजी सैनिकांच्या पाल्यांसाठी.
- * स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना आर्थिक सहाय्य : स्वातंत्र्य सैनिकांच्या पाल्यांना शिक्षण घेण्यासाठी.
- * शिष्यवृत्ती समुपदेशन समिती :-

१) प्रा.डॉ. डी.वाय.हिवरे

२) प्रा.डॉ. खेमराज पाटील

३) प्रा.सौ. निलीमा ठमके

GOVERNMENT SCHOLARSHIP SCHEMES

DEPARTMENT	SCHEME
• Directorate of Higher Education	<ul style="list-style-type: none"> - Assistance to Meritorious Students scholarship - Senior Level - Eklavya Scholarship - Rajarshi Chhatrapati Shahu Maharaj Shikshan Shulkh - State Government Open Merit Scholarship - State Minority Scholarship Part II (DHE)
• Directorate of Higher Education OBC, SEBC, VJNT & SBC Welfare Department	<ul style="list-style-type: none"> - Post Matric Scholarship to OBC Students - Post Matric Scholarship to SBC Students - Post Matric Scholarship to VJNT Students - Tuition Fees and Examination Fees to OBC Students - Tuition Fees and Examination Fees to SBC Students - Tuition Fees and Examination Fees to VJNT Students
• OBC, SEBC, VJNT & SBC Welfare Department Social Justice and Special Assistance Department	<ul style="list-style-type: none"> - Government of India Post-Matric S.C. Scholarship - Post-Matric Scholarship for persons with disability - Post-Matric Tuition Fee and Examination Fee (S.C.Freeship)
• Social Justice and Special Assistance Department Tribal Development Department (S.T.)	<ul style="list-style-type: none"> - Post Matric Scholarship Scheme (Government Of India) - Tuition Fee & Exam Fee for Tribal Students (Freeship)

● प्रवेशासंबंधी सूचना :

१. कोरोना महामारीच्या काळात विद्याथीहीत लक्षात घेऊन शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ चे सर्व वर्गाचे प्रवेश ऑनलाईन पद्धतीने दिले जातील.
२. उच्च माध्यमिक परीक्षा उत्तीर्ण होऊन महाविद्यालयात प्रथम वर्गात प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी उच्च माध्यमिक परीक्षा मंडळाचे मूळ गुणपत्रक व त्याच्या दोन प्रती प्रवेश अर्जसह महाविद्यालयात दाखल करणे आवश्यक आहे.
३. क.ब.चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाकडे पात्रता पूर्ण करण्यासाठी विद्यार्थ्यांने रु. ६०/- (महाराष्ट्र बाहेरील विद्यार्थ्यांनी व डी.एड नंतर प्रवेशीत रु. १२०/-) महाविद्यालयाच्या कार्यालयात भरावेत. पात्रता अर्ज व परीक्षेचे गुणपत्रक विद्यापीठाकडे पाठविण्यात येते व त्यानंतर विद्यापीठाकडून प्रवेशाबद्दल मान्यता देण्यात येते. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठातून पात्रता प्रमाणपत्र मिळाल्याशिवाय प्रवेश निश्चीत केला जाणार नाही.
४. महाराष्ट्र राज्य उच्च माध्यमिक परीक्षा मंडळाच्या उच्च माध्यमिक परीक्षेव्यतिरीक्त इतर उच्च माध्यमिक किंवा तत्सम परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना उ.म. विद्यापीठाकडून पात्रता प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी महाविद्यालयाच्या कार्यालयाकडून आवश्यक ती माहिती घेऊन अर्ज करावा.
५. प्रथम वर्षास नविन प्रवेश घेणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक पात्रता व प्रवेश नियंत्रण कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठा कडून केले जाते.
६. अर्जात तपशीलवार विचारलेली माहिती संपुर्णपणे व बिनचूक भरली पाहिजे.
७. महाविद्यालयात प्रवेश देणे हे गुणवत्ता व वर्तणूक इ. घटकांवर अवलंबून राहील. प्रवेश देण्याचा अंतीम निर्णय प्राचार्यांचा राहील.
८. प्रथम वर्षात प्रवेश घेतेवेळी विद्यार्थ्यांने बारावीचे मुळ गुणपत्रक व कनिष्ठ महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला संबंधित कनिष्ठ महाविद्यालय प्रमुखाकडून तपासून त्यावर सही, शिक्का मारून आणावा.
९. प्रवेश अर्ज काळजीपूर्वक भरावा. विषय भरतांना कोड नंबर सह काळजी पूर्वक भरला पाहिजे. एकदा घेतलेला विषय बदलता येणार नाही. विषय बदलल्यास सर्वस्वी जबाबदारी विद्यार्थ्यांची राहील.
१०. प्रथम वर्षाला प्रवेश घेतल्यापासून कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या अध्यादेश ६७ नुसार सहा वर्षांच्या आत विद्यार्थ्यांना पदवी संपादन करावी लागेल.
११. मूळ कागदपत्रांची पडताळणी केल्यानंतर प्रवेश मंजूर केला जाईल.
१२. यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ (YCMU) कला व वाणिज्य पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी विद्यार्थ्यांनी आपला प्रवेश विद्यापीठाच्या वेबसाईटवर ऑनलाईन भरणे अनिवार्य आहे.
१३. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्तीचा अर्ज भरणे अनिवार्य आहे, अन्यथा महाविद्यालयातील संपूर्ण शैक्षणिक शुल्क आकारले जाईल.
१४. प्रवेशासंबंधी अधिक माहितीसाठी पृष्ठ क्रमांक २२ व २३ पाहावे.

● पात्रता :

१. महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मंडळाची १०+२ स्तरावरील एच.एस.सी. अगर तत्सम परीक्षा इंग्रजी विषयासह उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांस प्रथम वर्ष कला / वाणिज्य वर्गात प्रवेश दिला जाईल.
२. डी.एड. इंग्रजी विषयासह उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस प्रथम वर्ष कला / वाणिज्य या वर्गात प्रवेश दिला जाईल.
३. इ. १२ वी कला इंग्रजी विषयासह उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांला प्रथमवर्ष वाणिज्यच्या वर्गात प्रवेश दिला जाईल.
४. जे विद्यार्थी बाहिस्थ किंवा १७ नंबरचा फॉर्म भरून ई. १२ वी उत्तीर्ण झाले असतील त्यांना प्रथम वर्ष कला / वाणिज्य या वर्गात प्रवेश दिला जाईल.

वाणिज्य विभाग

(Commerce Faculty)

First Year B.Com. : CBCS (June 2019) Pattern.

Paper	Subject - Semester (I)	Code
101	English for Business	811010
102	Elective (Any One) a) Marathi	811022
	b) Hindi	811023
	c) English	811021
103	Micro Economics	811030
104	Financial Accounting & Costing	811040
105	Computing skills	811050
106	Elective (Any One)	
	a) Modern Office Management	811061
	b) Co-operative Law & Micro Finance.	811063
107	Elective (Any One)	
	a) Principals & Practices of Banking	811071
	b) Marketing & Advertising	811073
	c) Essentials of e-commerce	811062

Paper	Subject - Semester (II)	Code
201	English for Business	812010
202	Elective (Any One) a) Marathi	812021
	b) Hindi	812022
	c) English	812023
203	Micro Economics	812030
204	Financial Accounting & Costing	812040
205	Quantitative Techniques	812050
206	Elective (Any One)	
	a) Modern Office Management	812061
	b) Co-operative Law & Micro Finance.	000000
207	Elective (Any One)	
	a) Principals & Practices of Banking	812071
	b) Marketing & Advertising	812073
	Environment Studies	855555

Second Year B.Com. : CBCS (June 2019) Pattern.

Paper	Subject - Semester (III)	Code
301	Business Skill	823010
302	Macro Economics	823020
303	Business & Tax Laws	823030
304	Corporate Accounting	823040
305	Computing Management	823050
306	Elective (Any One)	
	a) Business Entrepreneurship	823061
	b) Consumer Protection & Business Ethics	823062
307	Elective (Any One)	
	a) Modern Banking & Financial System	823071
	b) Production Management	823075

Paper	Subject - Semester (IV)	Code
401	Business Skill	824010
402	Macro Economics	824020
403	Business & Tax Laws	824030
404	Corporate Accounting	824040
405	Cost Accounting	824050
406	Elective (Any One)	
	a) Business Entrepreneurship	824061
	b) Consumer Protection & Business Ethics	824062
407	Elective (Any One)	
	a) Modern Banking & Financial System	824071
	b) Production Management	824075

Third Year B.Com. : CBCS (June 2020) Pattern.

Sr.No.	Subject - V
501	Indian Economic Scenario
502	Principles of Auditing
503	Soft & Hard Skills Development
504	Income Tax
	Elective (Any One)
505	a) Human Resource Management
505	b) Economics of Global Trade and Finance
	Elective (Any One)
506	a) Advanced Accountancy - I
506	b) Business Administration - I
	Elective (Any One)
507	a) Advanced Accountancy - II
507	b) Business Administration - II

Sr.No.	Subject - VI
601	Indian Economic Scenario
602	Principles Auditing
603	Business Management
604	Goods & Services Tax (GST)
	Elective (Any One)
605	a) Human Resource Management
605	b) Economics of Global Trade & Finance
	Elective (Any One)
606	a) Advanced Accountancy - I
606	d) Business Administration - I
	Elective (Any One)
607	a) Advanced Accounting - II
607	d) Business Administration - II

POST GRADUATE COURSES

● MASTER OF COMMERCE (M.COM.)

- * **M. Com.** course 40 marks for Internal & 60 marks for External marks scheme is followed as per the university norms.
- * **Total marks :** Under the revised semester-pattern structure, a student has to appear for 4 paper of 100 marks each per semester, aggregating to 800 marks per year. The M.Com. course cumulatively carries 1600 marks.
- * **The medium of instructions :** The College offers the M.Com. programme in Marathi medium as well as in English medium.
- * **Eligibility :** A candidate who has passed the Bachelor's degree examination in the concerned faculty from the recognized University shall be eligible for admission to the First year of M.Com. programme.
- * **The subject details :** The various subjects offered at the two years of the M.Com. Degree are as under.

● M.Com. - I CGPA (60+40) Pattern June 2017-18

Semester - I				Semester - II			
Sr.No.	Paper	Subject	Code No.	Sr.No.	Paper	Subject	Code No.
1.	101	Economics of Industries - I	711010	1.	201	Economics of Industries - II	712010
2.	102	Strategic Management	711020	2.	202	Case Studies in Strategic Management	712020
3.	103	Research Methodology in Commerce Management	711030	3.	203	Modern Management Practices	712030
4.		Specialization - I		4.		Specialization - II	
	104 a)	Advanced Accountancy - I [OR]	711041	4.	204 a)	Advanced Accountancy - I [OR]	712041
5.	104 c)	Human Resource Management - I	711043	5.	204 c)	Human Resource Management - I	712043

● M.Com. - II CGPA (60+40) Pattern June 2018-19

Semester - III				Semester - IV			
Sr.No.	Paper	Subject	Code No.	Sr.No.	Paper	Subject	Code No.
1.	301	Management Accounting	723010	1.	401	Corporate Social Responsibility	24010
2.	302	Entrepreneurship & Project Management	723020	2.	402	Modern Retail Management	724020
3.	303	Organization Behavior	723030	3.	403	Information System for Business	724031
4.		Specialization - III		4.		Specialization - IV	
4.	304 a)	Advanced Accountancy - II [OR]	723041	4.	404 a)	Advanced Accountancy - II [OR]	724041
5.	304 c)	Human Resource Management - II	723043	5.	404 c)	Human Resource Management - II	724043

● List of Specialization Subjects (Any one) ●

Sr.No.	Specialization Subject New
a)	Advanced Accountancy OR
c)	Human Resources Management

Note :

1. Students who select special paper from the specialization list for 1st semester, it continue for Sem II, III & IV.

PROFESSIONAL WING

PROFESSIONAL GRADUATE COURSES

Bachelor of Computer Application (BCA)

Sem-I			Sem-II		
Sr. No.	Subject Name	Code	Sr. No.	Subject Name	Code
01	Foundation Course for Managers	(77101)	01	Financial Accounting	(71201)
02	Computer Fundament & Networking	(77102)	02	Professional Communication	(71202)
03	Essential of Web Design I	(77103)	03	Essential of Web Design -II	(71203)
04	Programming in C	(77104)	04	Programming in C++	(71204)
05	Practical on Computer & Internet	(77105)	05	Practical on Professional Communication	(71205)
06	Practical on Web Design-I	(77106)	06	Practical on Web Design-II	(71206)
07	Practical on C Programming	(77107)	07	Practical on C++ Programming	(71207)
			08.	Environmental Studies.	(55557)

Sem-III			Sem-IV		
Sr. No.	Subject Name	Code	Sr. No.	Subject Name	Code
01	Mathematics and Statistics for Managers	(72301)	01	Introduction to Information System Audit	(72401)
02	Management Information System	(72302)	02	RDBMS	(72402)
03	Java Programming	(72303)	03	C#.NET	(72403)
04	Linux Operating System	(72304)	04	Data Structure	(72404)
05	Practical on Java	(72305)	05	Practical on C#.NET	(72405)
06	Practical on Linux	(72306)	06	Practical on RDBMS using Oracle	(72406)
07	Practical on Tally ERP	(72307)	07	Practical on Tally Data Structure using CPP	(72407)

Bachelor of Business Administration (BBA)

Sem-I			Sem-II		
Sr. No.	Subject Name	Code	Sr.	Subject Name	Code
01	Principles of Management	(71101)	01	Organizational Behavior	(71201)
02	Principles of Economics	(71102)	02	Principles of Economics	(71202)
03	Professional Communication	(71103)	03	Business Ethics & Corporate Governance	(71203)
04	Fundamentals of Accounting	(71104)	04	Financial Accounting and Costing	(71204)
05	Information Technology for Business	(71105)	05	Marketing Management	(71205)
06	Practicals on Professional Communication	(71106)	06	Practicals on Web Designing and Publishing	(71206)
07	Practicals on Office Automation (MS Office+)	(71107)	07	Practicals on Management Learning Business Leaders	(71207)
			08.	Environmental Studies.	(55557)

Sem-III			Sem-IV		
Sr.	Subject Name	Code	Sr.	Subject Name	Code
01	Mathematics and Statistics for Managers	(72301)	01	Business Research Method	(72401)
02	Corporate Accounting & Costing	(72302)	02	Direct and Indirect Taxes in India	(72402)
03	Business & Corporate Laws	(72303)	03	Human Resource Management	(72403)
04	Management of Small Scale Industries	(72304)	04	Production and Material Management	(72404)
05	Management Information Systems & ERP	(72305)	05	Financial Management	(72405)
06	Practicals on Management of Small Scale Industries	(72306)	06	Practicals on Tally ERP	(72406)
07	Practicals on Advanced Excel	(72307)	07	Practicals on Tax base Software	(72407)

SHORT TERM CERTIFICATE / SKILL BASED COURSES

01. Certificate Course in Personality Development
02. Certificate Course in Digital Marketing
03. Certificate Course in Share Market
04. Certificate Course in Entrepreneurial Development
05. Certificate Course in Rural Development
06. Certificate Course in Environmental Awareness.
07. Certificate Course in Human Rights
08. Certificate Course in DTP
09. Certificate Course in Business English
10. Certificate Course in Marathi Grammar

Salient Features :

- Short Term Courses with duration upto 3 months.
- Practical training coupled with theoretical guidance.
- Opportunity to work as intern with our collaborators to gain real life work experience.
- Certificates adds value to your eligibility and experience add value to your employability.
- Affordable fees for courses.

कला विभाग (Art Faculty)

● F. Y. B.A. Semester-I & II (60:40) June 2018 CBCS Pattern. (New)

A student has to offer following subjects :

Paper	Semester - I	Code
* Complulsory Group Select Minimum 2 Subject group (s)		
* Group B-1 Vishishtha Vangmay Prakaracha Abhyas-Katha	(MAR-G-111-a)	
* Group B-2 Hindi General - I	(HIN-G-111-a)	
* Group B-3 Optional English - I	(OENG-101)	
* Language Group A Compulsory English - I	(CENG-G-101)	
* Optional Group : Select minimum - 3		
1. Indian Constitution - I	(POL-G-101)	
2. Physical Geography - I	(GG-G-101)	
3. Introduction to Sociology - I	(SOC-G-101)	
4. Defence & Stratigic Studies-Indian Art of War	(DEF-G-101)	
5. Foundations of Psychology - I	(PSY-G-101)	
6. Principles of Micro Economics - I	(ECO-G-101)	
7. Elements of Information Technology	(COMP-G-111)	
8. History of India- I(1857-1950)	(HIS-G-101)	

Paper	Semester - II	Code
* Complulsory Group Select Minimum 2 group (s)		
* Group B-1 Vishishtha Vangmay Prakaracha Abbyas-Kavita	(MAR-G-121-a)	
* Group B-2 Hindi Kavita	(HIN-G-121-a)	
* Group B-3 Optional English - II	(OENG-G-201)	
* Additional Compulsory Group Compulsory English - II Environmental Studies	(CENG-G-201)	
* Optional Group Select minimum 3 Paper		
1. Indian Government - II	(POL-G-201)	
2. Physical Geography - II	(GG-G-201)	
3. Sociology of India - II	(SOC-G-201)	
4. Defence & Stratigic Studies-Indian Art of War - II	(DEF-G-201)	
5. Introduction to Social Psychology - II	(PSY-G-201)	
6. Principles of Micro Economics - II	(ECO-G-201)	
7. Computer Paper	(COMP-G-211)	
8. History of India - II (1857-1950)	(HIS-G-201)	

* Note : Student who select Subjects from Group B & Optional Group at F.Y. level it Continue at S.Y. level also.

● S. Y. B.A. CGPA (60:40) CBCS Pattern wef-2019-20

A student has to offer following subjects :

Semester - III					
* Compulsory Group Compulsory English - I (CENG - 231)					
* Compulsory Group B Select minimum 3 Papers(s)	Code	*	Specialization Group Select Minimum 2 paper (s)	Code	
1. Indian Economy Since 1980 - I	(ECO - 231)	1.	Aadhunik Vangmay Prakar (Kadambari)	(MAR-232)	
2. Introduction to Administration of Maharashtra	(POL-231) (A)	2.	Bhartiya Aani Pashchatya Vichar	(MAR - 233)	
3. History of Marathas (1605-1750 AD)	(HIS - 231)	3.	Kavya Shashtra	(HIN - 232)	
4. General Cartography	(GG-231) (A)	4.	Uppanyas Vidha	(HIN - 233)	
5. Human Development Psychology - Early Life	(PSY - 231) (A)	5.	16th Century English Literature	(ENG - 232)	
6. India's National Security	(DEF - 231) (A)	6.	18th Century English Literature	(ENG - 233)	
7. Indian Society Issues and Problems	(SOC - 231)	7.	History of U.S.A. (1776-1945)	(HIS - 232) (B)	
8. Elements of Information Technology	(COMP - 231)	8.	History of Ancient India (3000 B.C. - 600 B.C.)	(HIS - 233)	
9. The Study of Novel	(ENG - 231)	9.	Contemporary Warfare	(DEF-232) (A)	
10. Vaicharik Gaddya Lekhanacha Abhyas	(MAR-231) (A)	10.	Defence Mechanism & Organisation of India	(DEF - 233) (A)	
11. Kathetar Gaddya Vidhayen	(HIN - 231) (A)	11.	Foundation of Sociological Thought - I	(SOC - 232)	
		12.	Social Demography	(SOC - 233) (B)	

Semester - III

Paper	Subject Name	SEC - I : Skill Based Courses	Code
1. History	Research Methodology in History		(HIS - 234)
2. English	English for Competitive Examination.		(ENG - 234)
3. Marathi	Lekhan Kaushalya - Mudrit Shodhan		(MAR - 234)
4. Hindi	Bhashik Sampreshan		(HIN - 234)
5. Sociology	Research Methodology in Sociology.		(SOC - 234)
6. Defence & Strategic Studies	Research Methodology In Defence & Strategic Studies - I		(DEF - 234)
	MIL - I		
1. Hindi	Lekhan Kaushalya - Media Avam Aani Sahitya (Laghukatha)		(HIN - 235)
2. Marathi	Mudrit Madhyamansathi Lekhan.		(MAR-236)

કલા વિભાગ (Art Faculty)

Paper	Semester - IV			
*	Compulsory Group			
	Compulsory English - I (CENG - 241) General Knowledge			
*	General Paper Select minimum 3 Papers (s)	Code	*	Specialization Group Select Minimum 2 paper (s)
1.	Indian Economy Since 1980 - II	(ECO-241)	1.	Aadhunik Vangmay Prakar (Kavita) - II
2.	Introduction to Local & District Administration of Maharashtra -II	(POL-241) (A)	2.	Bhartiya and Pashchatya Sahitya Vichar - II
3.	History of Marathas - II (1605-1750 AD)	(HIS-241)	3.	Kavya Shastra - II
4.	Human Geography - II	(GG-241) (A)	4.	Natak Vidha
5.	Human Developmental Psychology Later Life	(PSY-241) (A)	5.	16th and 17th Century English Literature - II
6.	India's National Security-II	(DEF-241) (A)	6.	19th Century English Literature - II
7.	Indian Society : Issues and Problems - II	(SOC-241)	7.	History of U.S.A. (1776 BC -1945 AD) - II
8.	Computer Knowledge & Application - II	(COMP-241)	8.	History of Ancient India (B.C. 600 - A.D.1206) - II
9.	The Study of Drama - II	(ENG-241)	9.	Contemporary Warfare - II
10.	Charitra Atmacharitrapar Lekhanacha Abhyas -II	(MAR-241)(A)	10.	Defence Mechanism and Organization of India - II
11.	Shrestha Hindi Ekankika - II	(HIN-241) (A)	11.	Foundation of Sociological Thought - II
			12.	Social Demography - II

Paper	Semester - IV			Code
	SEC - I : Skill base Courses			
1.	History	An Introduction to Archives in India.		HIS - 244
2.	English	English for Competitive Examination.		ENG - 244
3.	Marathi	Lekhan Kaushalya - Sarjanshil Lekhan.		MAR - 244
4.	Hindi	Anuvad Vidnyan		HIN - 244
5.	Sociology	Research Methodology in Sociology.		SOC - 244
6.	Defence & Strategic Studies	Research Methodology In Defence & Strategic Studies - II		DEF - 244
	MIL-I			
1.	Hindi	Lekhan Kaushalya - Media Avam Aani Sahitya (Geet - Navgeet)		HIN - 245
2.	Marathi	Shravya Madhyamasathi Lekhan Va Sanvad		MAR-246

**● T. Y. B. A. (60+40) CBCS Pattern w.e.f. 2020-21.
A student has to offer following subjects :**

Paper	Semester - V			
*	Compulsory Group			
	CENG - 351 : Compulsory English - I			
*	General Paper (Select minimum 3 Papers)	Code	*	Specialization Group Select Minimum 2 paper (s)
1.	Ekankika Lekhanacha Abhyas	MAR-351(A)	1.	Marathicha Bhashik Abhyas
2.	Vishesh Vidha - Yatra Sahitya	HIN - 351(A)	2.	Lekhankaushalya - Nibandhalekhan
3.	Indian Writing In English	ENG - 351	3.	Hindi Sahitya Ka Itihas (Adikal, Bhaktikal Aur Ritikal)
4.	Indian Economy Since 1980 - III	ECO - 351	4.	Hindi Bhasha Ka Vikas
5.	Indian Political Thoughts	POL - 351(A)	5.	Twentieth Century English Literature.
6.	Environmental Geography	GEO - 351	6.	The Study of English Language.
7.	International Security Issue - I	DEF - 351 (A)	7.	Contemporary Study of War & Peace - I
8.	Indian Society - Structure and Change.	SOC - 351	8.	Geo - Strategy
9.	Computer Knowledge & Applications - III	COMP - 351	9.	Techniques of Sociological Research
			10.	Industrial Sociology

कला विभाग (Arts Faculty)

Paper	Semester - VI				
*	Compulsory Group				
	CENG - 361 : Compulsory English - I				
*	General Paper (Select minimum 3 Papers)	Code	*	Specialization Group Select Minimum 2 paper (s)	Code
1.	Lalit Gadya Lekhanacha Abhyas.	MAR-361(A)	1.	Marhithica Bhashaik Abhyas	MAR-363
2.	Vishesh Vidha - Bhartiya Sant Kavya.	HIN - 361(A)	2.	Lekhankaushaly – Grantha Parikshan Lekhan	MAR-364
3.	Indian Writing In English	ENG - 361	3.	Bhasha Vidnyan	HIN - 362
4.	Indian Economy Since 1980 - IV	ECO - 361	4.	Hindi Sahitya Ka Itihas (Aadhunikkal)	HIN - 363
5.	Indian Political Thoughts	POL - 361	5.	Twentieth Century English Literature.	ENG - 362
6.	Population Geography	GEO - 361	6.	The Study of English Language.	ENG - 363
7.	International Security Issue - II	DEF - 361	7.	Contemporary Study of War & Peace - II	DEF - 362
8.	Indian Society - Structure and Change.	SOC - 361	8.	Military Geography	DEF - 363
9.	Computer Knowledge & Applications - III	COMP - 361	9.	Techniques of Sociological Reasarch.	SOC - 362(B)
			10.	Industrial Sociology	SOC - 363(B)

महाविद्यालयाची प्रवेश क्षमता (तुकडीनिहाय)

अं.न.	वर्ग	अनुदानित तुकडी	कायम विनाअनुदानित तुकडी	एकूण
१.	प्रथम वर्ष वाणिज्य	१२०	१००	२२०
२.	प्रथम वर्ष कला	--	२२०	२२०
३.	द्वितीय वर्ष वाणिज्य	१२०	१००	२२०
४.	द्वितीय वर्ष कला (स्पेशल विषय प्रत्येकी ३० विद्यार्थी)	--	१२०	१२०
५.	तृतीय वर्ष वाणिज्य	१२०	१००	२२०
६.	तृतीय वर्ष कला	--	१२०	१२०
७.	एम् कॉम - I	--	६०	६०
८.	एम् कॉम - II	--	६०	६०
९.	बी.बी.ए.	--	६०	६०
१०.	बी.बी.एम.	--	६०	६०

*Administrative Action In The Event Of Ragging According To
UGC Regulations On Curbing The Menace Of Ragging In Higher
Educational Institutions, 2009*

*Administrative Action Against Sexual Harassment At The Workplace As Per The
Rules Relating To Complaints And Grievances Of Women Regarding Sexual
Harassment At The Workplace Under University Statute.*

Statement Showing the Fees to be paid at the time of admission
ARTS & COMMERCE FACULTY
(SC / ST / NT / OBC/Shau Maharaj Scholorship/Free Ship)

Sr. No.	Name of the Fee	F. Y.		S. Y.		T. Y.		M.Com I Year	M.Com II Year
		B.A.	B.Com	B.A.	B.Com	B.A.	B.Com		
01	Admission Fee	25	25	25	25	25	25	25	25
02	Tuition Fee	—	--	--	--	—	—	—	—
03	Library Fee	125	125	125	125	125	125	250	250
04	Medical Fee	25	25	--	--	—	—	25	—
05	Gymkhana Fee	100	100	100	100	100	100	100	100
06	Tutorial & Internal Exam. Fee	60	60	60	60	60	60	60	60
07	Disaster Management Fee	10	10	10	10	10	10	10	10
08	Magazine Fee	40	40	40	40	40	40	40	40
09	College Development Fund	75	75	75	75	75	75	90	90
10	Student Activities Fee	40	40	40	40	40	40	50	50
11	Poor Student Aid Fund	40	40	40	40	40	40	60	60
12	Library Deposit	100	100	--	--	—	—	150	—
13	Ashwamedh Fee	30	30	30	30	30	30	30	30
14	Computerization Fee	20	20	20	20	20	20	20	20
15	Student Group Insurance	20	20	20	20	20	20	20	20
16	E-Suvidha Fee	50	50	50	50	50	50	50	50
17	Identity Card	10	10	10	10	10	10	10	10
18	Alumni Association Fee	—	--	--	--	50	50	—	50
19	Personality Development &	25	25	25	25	25	25	25	25
	Career Guidance Fee								
20	Miscellaneous Fee	100	100	100	100	100	100	150	150
21	Environmental Science (Sub.Fee)	100	100	--	--	—	—	—	—
22	G.K. Subject Fee	—	--	50	50	—	—	—	—
23	Eligibility Fee	60	60	--	--	—	—	60	—
24	Computer Lab Fee	—	250	—	250	—	250	—	—
25	College Registration Fee	30	30	30	30	30	30	30	30
	Total.....	1085	1335	850	1100	850	1100	1255	1070

* टिप्प :

- 1) महाराष्ट्र बाहेरील व इतर विद्यापीठातून तसेच डी.एड नंतर प्रवेशीत विद्यार्थ्यांना पात्रता शुल्क रु. १२० भरावे लागेल.
  - 2) महाराष्ट्र शासन व उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या निर्देशनासाठी निर्धारित शुल्कात बदल केले जातील.
  - 3) मागासवर्णीय विद्यार्थ्यांनी फी सवलतीचा / शिष्यवृत्ती अर्ज न भरल्यास संपूर्ण फी आकारली जाईल.
  - 4) फी सवलतीचा / शिष्यवृत्ती अर्ज मुदतीत भरण्याची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- * प्रथम वर्ष कला, वाणिज्य व एम.कॉम प्रथम वर्ष शाखेतील विद्यार्थ्यांना कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचा पात्रता अर्ज (इलिजीबीटी) फार्म ऑनलाईन भरणे अनिवार्य आहे.

**Statement Showing the Fees to be paid at the time of admission
COMMERCE FACULTY (Granted Division) For Paying Students**

Sr. No.	Name of the Fee	F. Y. B.Com	S. Y. B.Com	T. Y. B.Com
01	Admission Fee	25	25	25
02	Tuition Fee	800	800	800
03	Library Fee	125	125	125
04	Medical Fee	25	—	--
05	Gymkhana Fee	100	100	100
06	Tutorial & Internal Exam. Fee	60	60	60
07	Disaster Management Fee	10	10	10
08	Magazine Fee	40	40	40
09	College Development Fund	75	75	75
10	Student Activities Fee	40	40	40
11	Poor Student Aid Fund	40	40	40
12	Library Deposit	100	—	--
13	Ashwamedh Fee	30	30	30
14	Computerization Fee	20	20	20
15	Student Group Insurance	20	20	20
16	E-Suvidha Fee	50	50	50
17	Identity Card	10	10	10
18	Alumni Association Fee	—	—	50
19	Personality Development & Career Guidance Fee	25	25	25
20	Miscellaneous Fee	100	100	100
21	Environmental Science (Sub.Fee)	100	—	--
22	G.K. Subject Fee	—	50	--
23	Eligibility Fee	60	—	--
24	Computer Lab Fee	250	250	250
25	College Registration Fee	30	30	30
Total.....		2135	1900	1900

* टिप :

- 1) महाराष्ट्र बाहेरील व इतर विद्यापीठातून प्रवेशीत विद्यार्थ्यांना पात्रता शुल्क रु. १२० भरावे लागेल.
- 2) महाराष्ट्र शासन व उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या निर्देशानूसार निर्धारित शुल्कात बदल केले जातील.
- 3) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनी फी सवलतीचा / शिष्यवृत्ती अर्ज न भरल्यास संपूर्ण फी आकारली जाईल.
- 4) फी सवलतीचा / शिष्यवृत्ती अर्ज मुदतीत भरण्याची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.

**Statement Showing the Fees to be paid at the time of admission
BBA & BCA (Non Grant Division) For Paying Students**

Sr. No.	Name of the Fee	F. Y.		S.Y.	
		BBA	BCA	BBA	BCA
01	Admission Fee	50	50	50	50
02	Tuition Fee	6000	6000	6000	6000
03	Library Fee	200	200	200	200
04	Medical Fee	25	25	25	25
05	Gymkhana Fee	200	200	200	200
06	Tutorial & Internal Exam Fee	100	100	100	100
07	Disaster Management Fee	10	10	10	10
08	Magazine Fee	40	40	40	40
09	College Development Fund	90	90	75	75
10	Student Activities Fee	60	60	60	60
11	Poor Student aid fund	75	75	40	40
12	Library Deposit	100	100	0	0
13	Ashwamedh Fee	30	30	30	30
14	Computerization Fee	20	20	20	20
15	Students Group Insurance	10	10	20	20
16	E-suvidha Fee	50	50	50	50
17	Identity Card	10	10	50	50
18	Personality Development & Career Guidance Fee	25	25	25	25
19	Environment Science	100	100	0	0
20	Alternate Electricity Fee	2375	2375	2425	2425
21	Eligibility fee	350	350	0	0
22	Computer Lab Fee	3000	5000	3500	5500
23	College Registration Fee	80	80	80	80
24	Soft Skill Development Fee	2000	2000	2000	2000
	Total Fees	15000	17000	15000	17000

**Statement Showing the Fees to be paid at the time of admission
ARTS & COMMERCE FACULTY (Non Grant Division) For Paying Students**

Sr. No.	Name of the Fee	F. Y.		S.Y.		T.Y.		M.Com I Year	M.Com II Year
		B.A.	B.Com	B.A.	B.Com	B.A.	B.Com		
01	Admission Fee	25	25	25	25	25	25	25	25
02	Tuition Fee	2000	2000	2000	2000	2000	2000	5000	5000
03	Library Fee	125	125	125	125	125	125	250	250
04	Medical Fee	25	25	--	--	--	--	25	--
05	Gymkhana Fee	100	100	100	100	100	100	100	100
06	Tutorial & Internal Exam. Fee	60	60	60	60	60	60	60	60
07	Disaster Management Fee	10	10	10	10	10	10	10	10
08	Magazine Fee	40	40	40	40	40	40	40	40
09	College Development Fund	75	75	75	75	75	75	90	90
10	Student Activities Fee	40	40	40	40	40	40	50	50
11	Poor Student Aid Fund	40	40	40	40	40	40	60	60
12	Library Deposit	100	100	--	--	--	--	150	--
13	Ashwamedh Fee	30	30	30	30	30	30	30	30
14	Computerization Fee	20	20	20	20	20	20	20	20
15	Student Group Insurance	20	20	20	20	20	20	20	20
16	E-Suvidha Fee	50	50	50	50	50	50	50	50
17	Identity Card	10	10	10	10	10	10	10	10
18	Alumni Association Fee	--	--	--	--	50	50	--	50
19	Personality Development & Career Guidance Fee	25	25	25	25	25	25	25	25
20	Miscellaneous Fee	100	100	100	100	100	100	150	150
21	Environmental Science (Sub.Fee)	100	100	--	--	--	--	--	--
22	G.K. Subject Fee	--	--	50	50	--	--	--	--
23	Eligibility Fee	60	60	--	--	--	--	60	--
24	Computer Lab Fee	--	250	--	250	--	250	--	--
25	College Registration Fee	30	30	30	30	30	30	30	30
	Total.....	3085	3335	2850	3100	2850	3100	6255	6070

* टिप :

- १) महाराष्ट्र बाहेरील व इतर विद्यापीठातून प्रवेशीत विद्यार्थ्यांना पात्रता शुल्क रु. १२० भरावे लागेल.
- २) महाराष्ट्र शासन व उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या निर्देशानुसार निर्धारित शुल्कात बदल केले जातील.
- ३) मागासवर्णीय विद्यार्थ्यांनी फी सवलतीचा / शिष्यवृत्ती अर्ज न भरल्यास संपूर्ण फी आकारली जाईल.
- ४) फी सवलतीचा / शिष्यवृत्ती अर्ज मुदतीत भरण्याची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.

प्रवेश सूचना

Admission for Academic Year 2020-21

या कोरोना महामारीच्या काळात विद्यार्थीहित लक्षात घेऊन शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ चे सर्व वर्गांचे प्रवेश ऑनलाईन पद्धतीने करण्याचा आपण निर्णय घेत आहोत. प्रवेश घेण्यासाठी महाविद्यालयात न येता घरी बसूनच आपल्याला प्रवेश घेता येईल.

त्यासाठी खालील प्रमाणे प्रक्रिया पूर्ण करणे आवश्यक आहे.

- १) सर्वप्रथम विद्यार्थीठ पोर्टलवर www.nmu.ac.in जा.
- २) त्यानंतर e-suvidha वर क्लिक करा.
- ३) F.Y.B.A./F.Y.B.Com./F.Y.B.B.A./F.Y.B.C.A. या वर्गासाठी New Registration Student Link आहे, तिथे क्लिक करा आणि फॉर्म भरून सबमीट करा.
- ४) S.Y.B.A/S.Y.B.Com./S.Y.B.B.A./ S.Y.B.C.A. या वर्गासाठी Registration Student Link आहे, तिथं क्लिक करा आणि फॉर्म भरून सबमीट करा.
- ५) Log-in ID साठी विद्यार्थ्यने आपला PRN (Permanent Registration Number) व पासवर्डसाठी जन्मतारीख "DD/MM/YYYY" टाकावी.
- ६) मागील वर्षाचा पासवर्ड उपलब्ध नसेल, Forget Password मध्ये जन्मतारीख "DD/MM/YYYY" टाकावी.

*प्रवेशासंबंधी सूचना :

- १) ज्या विद्यार्थ्यांनी परीक्षा फॉर्म भरला असेल तेच विद्यार्थी प्रवेशास पात्र ठरतील. (T.Y.B.A./T.Y.B.Com./M.Com. चे विद्यार्थी सोडून.).
- २) F.Y.B.Com. च्या वर्गाची गुणवत्ता यादी महाविद्यालयाच्या संकेतस्थळावर जाहीर केली जाईल.
- ३) शैक्षणिक शुल्काची (Fees) रकम ऑनलाईन पद्धतीनेच स्वीकारली जाईल.
- ४) ऑनलाईन फॉर्म सबमीट केल्यावर मूळ कागदपत्रे तसेच ऑनलाईन प्रवेश अर्जाची प्रिंट महाविद्यालयात जमा करून पडताळणी केल्यानंतरच प्रवेश मंजूर होईल.
- ५) मागासवर्गीय संवर्गातील विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्तीचा लाभ घेण्यासाठी ऑनलाईन अर्ज करावेत. परंतु शिष्यवृत्तीचा अर्ज न भरल्यास नियमाप्रमाणे शैक्षणिक शुल्क भरावे लागेल याची नोंद घ्यावी.
- ६) महाविद्यालयाच्या www.sabaheticollege.org या संकेतस्थळावर महाविद्यालयाचे माहितीपत्रक उपलब्ध आहे, ते आपण डाऊनलोड करावे व त्यातील सर्व माहिती, नियम काळजीपूर्वक वाचावेत.
- ७) प्रवेश देण्याचे अंतिम अधिकार मा. प्राचार्यांना असतील.
- ८) प्रवेशासंबंधी मार्गदर्शन करण्यासाठी प्रवेश समिती गठीत केलेली आहे.
- ९) राजर्षी छत्रपती शाह महाराज स्कॉलरशिप/बीसी/एससी/व्हीजेएनटी ह्या योजनेखाली शिक्षण घेण्यांनी माहितीपत्रकात दर्शविलेलीच फी चलनाढ्यारे भरावी. नंतर दुसऱ्या सत्रात फी भरण्याची आवश्यकता नाही. सवलत मंजूरी येण्यापूर्वी महाविद्यालय सोडल्यास संपूर्ण फी भरावी लागेल.
- १०) महाविद्यालयात भरलेले फी ची संपूर्ण चलने जपून ठेवावीत. कार्यालयाने मागणी केल्यास फी भरलेले चलन सादर करावीत.

● फी संबंधी नियम व माहिती :

१. महाविद्यालयात नाव दाखल केल्यावर टर्म संपण्यापूर्वी केव्हाही कॉलेज सोडले तरी संपूर्ण टर्मची फी वसूल केली जाईल. एकदा भरलेली फी परत केली जाणार नाही.
२. दिलेल्या सुचनेनुसार प्रवेश घेतांना व दिलेल्या तारखांना फी भरावी लागेल.
३. विद्यार्थ्यांने भरलेली डिपॉझीट (अनामत) ची रक्कम महाविद्यालय सोडल्यानंतर १ सप्टेंबर ते ३० सप्टेंबर च्या मुदतीत परत केली जाईल.
४. प्रवेशापासून पंधरा दिवसांच्या आत प्रवेश रद्द केल्यास पूर्ण शुल्क परत केले जाईल. पंधरा दिवस ते तीस दिवसाच्या आत प्रवेश रद्द केल्यास फक्त शैक्षणिक शुल्क परत केले जाईल. तीस दिवसानंतर प्रवेश रद्द केल्यास कोणत्याही प्रकारचे शुल्क परत केले जाणार नाही.
५. कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या परिपत्रक क्र. १२४/२००८ अन्वये सुधारीत शुल्काची आकारणी केलेली आहे.

_____ : अधिक माहिती व मार्गदर्शनासाठी संपर्क : _____

डॉ. के.व्ही.पाटील

(कला शाखा)

M : 9423486114

प्रा. आर.एस.बनसोड

(वाणिज्य शाखा)

M : 7741828417

प्रा. बी.जे. लाठी

(बीबीए, बीसीए)

M : 9225121124

श्री.व्ही.आर.बिरपन

(मुख्य लिपिक)

M : 9421561084.

● माहितीचा अधिकार : केंद्रीय माहितीचा अधिकार कायदा २००५ नूसार समिती :

* शैक्षणिक व प्रशासकीय माहितीसाठी :

- कार्यालय अधिक्षक, ऑड. सिताराम (बबनभाऊ) आनंदरामजी बाहेती कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जळगाव

* सहाय्यक माहिती अधिकारी :

- वरीष लिपीक, ऑड. सिताराम (बबनभाऊ) आनंदरामजी बाहेती कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जळगाव

* अपिलीय अधिकारी :

- प्राचार्य, ऑड. सिताराम (बबनभाऊ) आनंदरामजी बाहेती कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जळगाव

“

घरीच थांबा, काळजी घ्या आणि
नियमांचे काटेकोरपणे पालन करा !

”

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या विद्यार्थ्यांसाठी विविध योजना

१. कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना : कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका ही पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे, तसेच आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक, होतकरू व गरजू विद्यार्थ्यांच्या उच्च शिक्षणासाठी ही योजना आहे. या योजनेचा उद्देश स्वावलंबनाने विद्यार्थ्याला श्रमाची आवड निर्माण करणे, श्रमाची प्रतिष्ठा वाढविणे. स्वयंरोजगारासाठी विद्यार्थ्यांना प्रवृत्त करणे आदि मुख्य उद्देश योजनेचे आहेत. योजनेत विद्यार्थ्यांने अध्ययनाच्या वेळेव्यतिरिक्त किमान तीन तास काम करणे अपेक्षीत आहे. या योजनेद्वारे विद्यार्थ्यांना आर्थिक लाभ मिळतो.
२. साहस कार्यशाळा : विद्यार्थ्यांना साहसीवृत्ती निर्माण होणेविषयी या कार्यशाळेत प्रशिक्षण व मार्गदर्शन दिले जाते. संकटाना धैर्याने सामोरे जाणे मार्ग काढणे, मदत करणे, गिर्यारोहण, रोपवे, पुल बांधणी, रस्ता दुरुस्ती, दिशा ओळख, आकाश निरीक्षण, आत्मसंरक्षण व प्रतीकारांनी निसर्ग सहल असे विविध उपक्रम राबविण्यात येत असतात. प्रत्येक महाविद्यालयातील १ विद्यार्थी व १ विद्यार्थीनी या कार्यशाळेत सहभागी होवू शकतात.
३. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी सहाय्यता योजना : विद्यापीठाच्या शैक्षणिक प्रशाळा अथवा विभागांमध्ये पदवी, पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी नियमित प्रवेशित व विद्यापीठाच्या वसतिगृहात निवासित विद्यार्थ्यांपैकी जे आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत असलेल्या होतकरू विद्यार्थ्यांना आर्थिकसहाय्य उपलब्ध करून देणाच्या दृष्टीने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी सहाय्यता योजना कायाचित करण्यात आली आहे.
४. उमवि संचलित चाणक्य स्पर्धा परीक्षा : विद्यार्थ्यांमधील स्पर्धा परीक्षा कौशल्य वृद्धिंगत करणेसाठी व पूर्वतयारीसाठी महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठ स्तरावर चाणक्य स्पर्धा परीक्षा एकाच दिवशी आयोजित करण्यात येते. प्रत्येक महाविद्यालय हे परीक्षा केंद्र आहे. ५० पेक्षा जास्त परीक्षार्थी असलेल्या महाविद्यालयांना पूर्वतयारीसाठी स्पर्धा परीक्षा पुस्तकांसाठी अनुदान देण्यात येते. उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना प्रशस्तीपत्रक देण्यात येतील. स्थानिक महाविद्यालयातील विद्यार्थी कल्याण अधिकारी हे या उपक्रमाचे प्रमुख असतील. तलावी, पी.एस.आय., तहसीलदार या पदांसाठीच्या स्पर्धा परीक्षेची तयारी या उपक्रमाद्वारे होईल. सदर परीक्षेत महाविद्यालयातील किंतीही विद्यार्थींसाठी सहभागी होवू शकतात.
५. उमवि विद्यार्थी दत्तक योजना : विद्यापीठ विभागातील विविध प्रशाळा व शैक्षणिक विभाग यातील शिक्षण घेणाऱ्या गरजू व होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी विद्यार्थी कल्याण विभागाच्या वर्तीने शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० पासून उमवि विद्यार्थी दत्तक योजना सुरु करण्यात आली आहे. त्यासाठी १० विद्यार्थींचा १० विद्यार्थीनी यांना या योजनेचा लाभ देण्यात येतो.
६. सांस्कृतिक गुण कार्यशाळा आयोजन : विद्यार्थ्यांना गायन, वादन, नृत्य, नाट्य, सुत्रसंचलन कार्यशाळा या क्षेत्रातील नव्या संकल्पना, तंत्रज्ञान अवगत व्हावे त्यांची सांस्कृतिक क्षेत्रातील प्रगती व्हावी यासाठी कार्यशाळांचे आयोजन विद्यापीठ स्तरावर विद्यार्थी कल्याण विभाग करते.
७. युवती सभा कार्यशाळा : विद्यार्थी कल्याण विभागामार्फत नियमित शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थीनीकरीता महाविद्यालयीन स्तरावर विशेष स्वरूपाच्या उपक्रमांचे आयोजन करणेकरीता युवती सभा अंतर्गत स्वंयंसिद्धा - अभियान व विद्यार्थीनी व्यवित्रितव्य विकास कार्यशाळा आयोजित करण्यात येते. प्रत्येक कार्यशाळेत महाविद्यालयातील ५० विद्यार्थींसाठी सहभागी होवू शकतात.
८. एकलव्य विद्याधन कर्ज योजना : एकलव्य विद्याधन कर्ज योजना ही पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे. योजनेत विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी येणाऱ्या खर्चाच्या ७० टक्के रक्कम कर्ज स्वरूपात आवश्यक त्या कागदपत्रांच्या पुरतेनंतर बँकेद्वारे उपलब्ध होते. शिक्षण कर्जसाठी व्याजाचा दर द.सा.द.शे ११ टक्के असेल. शिक्षण कालावधीमधील खर्चाच्या व्याजाची रक्कम विद्यापीठ कार्यालयाद्वारे आदा केली जाते. ज्या विद्यार्थ्यांस प्रवेशित कालात शासकीय/निमशासकीय/सहकारी संस्था/ बँका यांच्याकडून कोणतेही विद्यावेतन/शिष्यवृत्ती मिळत नसेल, असाच विद्यार्थींया या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी पात्र राहील.
९. मा. कुलगुरु वैद्यकीय निधी योजना : विद्यार्थी सामुहिक सुरक्षा योजने शिवाय अपघाती / नैसर्जिक मृत्यू झाल्यास रु. ५,०००/- मृत विद्यार्थ्यांच्या पालकास मा. कुलगुरु वैद्यकीय निधीतून देण्यात येतील. प्रवेशित विद्यार्थ्यांस एखादा गंभीर आजार, अपघाताने जखमी झाल्यास उपचारासाठी योग्य त्या कागदपत्रांची खारजमा करून सहाय्य करण्यात येते.
१०. आर्थिक दृष्टचा दुर्बल विद्यार्थ्यांना अर्थ सहाय्य करण्याची योजना :
रु. ४५,०००/- २० विद्यार्थीं-प्रत्येकी रु. २००० व दोन विद्यार्थीं रु. ४०००/- या प्रमाणे देण्यात येईल.
- * टिप : विद्यापीठ निधी आणि मा. कुलगुरु निधीतून राबविल्या जाणाऱ्या विद्यार्थी कल्याणकारी योजनांची अधिक माहिती विद्यापीठाच्या www.kbcnmu.ac.in या संकेतस्थळावर मराठी आणि इंग्रजी भाषेत उपलब्ध आहे.